

Sygn. I C 142/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Maria Cichoń
Protokolant:	Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. R.**

przeciwko **Kołu (...) w L.**

o ustalenie nieważności uchwały

- ustala, iż uchwała nr (...) Zarządu Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L. z dnia 22 marca (...) r. jest nieważna;
- zasądza od pozwanego Koła (...) w L. na rzecz powoda M. R. kwotę 797 zł (słownie: siedemset dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis.

I C 142/14

UZASADNIENIE

Powód M. R. w pozwie skierowanym przeciwko Kołu (...) w L. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) z dnia 22 marca (...) r. podjętej przez Zarząd Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L., na mocy której powód za wykonanie polowania indywidualnego w dniach 12 i 13 listopada (...) r. został ukarany karą porządkową w postaci zawieszenia w prawach wykonywania polowania na okres 10 miesięcy.

W uzasadnieniu swojego żądania powód podniósł, iż pozwany wydał samodzielnie, bez żadnej podstawy, zakaz polowań. Zarząd koła nie jest organem uprawnionym do wydawania zakazów polowań. Zarząd koła nie poinformował jego członków o treści uchwały nr (...) z dnia 22 września (...) r., zakazującej wykonywania polowań m.in. 12 – 13 listopada (...) r., do czego był zobowiązany z mocy § 67 Statutu (...). Zarząd koła w treści swojej decyzji o ukaraniu powoda nie wskazał konkretnych przepisów, które powód miał naruszyć wykonując polowanie indywidualne w dniach 12 i 13 listopada (...) r.

Powód wskazał, iż posiada interes prawny w usunięciu z obrotu prawnego krzywdzącej i wydanej z naruszeniem prawa decyzji Zarządu pozwanego koła o ukaraniu go karą porządkową.

Pozwane Koło (...) w L. w piśmie przedłożonym na rozprawie w dniu 9 października 2014 r. w postaci załącznika do protokołu wniosło o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, iż powoda – jak każdego innego myśliwego – obowiązują zasady etyki łowieckiej. Do obowiązków myśliwego wynikających z tych zasad należy w szczególności ten, że nie organizuje się i nie uczestniczy w polowaniach zbiorowych i indywidualnych na terenach, które następnie będą opolowywane w trakcie polowania dewizowego. Zasadą jest zakaz wprowadzania niepokoju w łowisko po to, aby zwierzyna pozostała w swoich ostojach i by został osiągnięty zakładany ekonomiczny efekt polowania dewizowego. Powód posiadał wiedzę, że na czas przed i w czasie polowania dewizowego łowiska są wyłączone spod polowania. Nie może również budzić wątpliwości fakt, iż powód wiedział o zakazie wykonywania polowań w dniach 12 i 13 listopada (...) r. z wpisu łowczego koła w książce wyjść myśliwych na łowisko, choć pozwany przyznał, iż łowczy koła nie miał prawa dokonywać takiego wpisu.

Nadto pozwany podniósł, iż nałożona na powoda kara porządkowa została w całości wykonana, co winno prowadzić do konstatacji, iż powód nie ma interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa.

Sąd ustalił:

Powód M. R. jest członkiem Koła (...) w L..

fakt bezsporny

W dniu 22 września (...) r. Zarząd Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L. podjął uchwałę nr (...) w sprawie możliwości wprowadzenia zakazu wykonywania polowań indywidualnych przed polowaniami zbiorowymi następującej treści: „dopuszcza się wprowadzenie zakazu wykonywania polowań indywidualnych na Obwodzie w rejonach danego Obwodu do siedmiu dni przed planowanym polowaniem zbiorowym”. Do dokonywania wymienionego zakazu upoważnia się prowadzących polowanie lub osobę funkcjonalną Zarządu koła.

Wprowadzenie tego zakazu, tj. ograniczenia korzystania z obwodu łowieckiego uzasadniono zminimalizowaniem ryzyka zakłóceń powodowanych przez myśliwych polujących indywidualnie.

dowód: uchwała nr (...) z dnia 22 września (...) r. Zarządu Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L. – k. 60 akt.

Powód M. R. w dniach 12 – 13 listopada (...) r. wykonywał polowanie indywidualne na terenie obwodu nr 21.

fakt bezsporny

Powód był trzykrotnie wzywany przez Zarząd pozwanego Koła (...) do osobistego przybycia na posiedzenie Zarządu Koła w dniu 5 grudnia (...) r. i (...) stycznia (...) r. celem złożenia wyjaśnień w sprawie wykonywania polowania indywidualnego w dniach 12 i 13 listopada (...) r.

dowód: pisma Zarządu pozwanego Koła (...) z dnia (...) grudnia (...) r., 20 grudnia (...) r. i 21 grudnia (...) r. – odpowiednio k. 17,28 i 27 akt.

Powód odmówił przybycia na wyżej wymienione posiedzenia Zarządu koła wskazując, iż przepisy Statutu (§ 41 pkt 8) nie narzucają członkowi koła sposobu składania zeznań i wyjaśnień. Zapewnił jednocześnie, iż wypowie się na piśmie „w sprawie wykonywania polowania indywidualnego w dniach 12 i 13 listopada (...) r.”, jeśli dowie się, co konkretnie interesuje Zarząd i jakie są zastrzeżenia pod jego adresem.

dowód: pisma powoda z dnia 8 grudnia (...) r. i 28 grudnia (...) r. – odpowiednio k. 18 i 16 akt.

W dniu 22 marca (...) r. Zarząd Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L. podjął uchwałę nr (...) (...)3 w sprawie kary porządkowej wobec kolegi M. R. za wykonywanie polowania indywidualnego w dniach 12 i 13 listopada (...) r. na terenie obwodu łowieckiego wbrew wprowadzonemu zakazowi.

Na mocy tej uchwały Zarząd koła, na podstawie § 152 ust. 1 pkt (...) Statutu (...), zastosował wobec kolegi M. R. – powoda w tej sprawie – karę porządkową zawieszenia w prawach wykonywania polowania na okres 10 miesięcy.

W uzasadnieniu swojej decyzji pozwany wskazał, iż podejmując tę uchwałę sugerował się odwołaniem w czasie wyjaśnień całej sytuacji, lekceważeniem postanowień Zarządu koła, w tym uchwały nr (...) z dnia 22 września (...) r. oraz braku złożenia wyjaśnień ze strony kolegi M. R..

Nadto podniesiono, iż na pierwszym zbiorowym polowaniu w sezonie (...)/(...) podczas szkolenia, na zbiórce został przekazany komunikat o zmianie daty polowania dewizowego planowanego pierwotnie w dniach pomiędzy 18 a 22 listopada (...) r. na dzień 17 listopada (...) r. oraz o wstrzymaniu polowań indywidualnych przed polowaniem zbiorowym.

Dodatkowo wstrzymanie polowań indywidualnych udokumentowano w książce ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym.

dowód: uchwała nr (...) (...)3 Zarządu Koła Łowieckiego Nr (...) (...) w L. z dnia 22 marca (...) r. – k. 29 akt.

Sąd zważył:

Powództwo w ocenie Sądu zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 189 kpc dopuszczalne jest powództwo o ustalenie przez Sąd istnienia lub nie istnienia stosunku prawnego, a jego dopuszczalność zależy od istnienia tylko jednego warunku – istnienia interesu prawnego.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela pogląd Sądu Najwyższego, że interes prawny jest obiektywną potrzebą uzyskania konkretnej ochrony, wywołaną rzeczywistym naruszeniem albo zagrożeniem sfery prawnej podmiotu prawa cywilnego (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN (...) i z dnia 15 października 2002 r., II CKN (...)) oraz, że interes ten istnieje zawsze wtedy, gdy istnieje obiektywna niepewność co do istnienia stosunku prawnego lub prawa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 2011 r., III CKS (...)).

Niewątpliwie w sytuacji, gdy przepisy prawa nie przewidują możliwości odwołania się do Sądu od decyzji podjętej przez władze koła łowieckiego, które ma status stowarzyszenia, po stronie powoda, będącego członkiem pozwanego koła łowieckiego, który twierdzi, że nie było podstaw do ukarania go karą porządkową w postaci zawieszenia w prawach wykonywania polowania na okres 10 miesięcy, istnieje interes prawny w ustaleniu, iż kara ta została nałożona z naruszeniem obowiązującego porządku prawnego.

Okoliczność, że kara ta została już w całości wykonana, a więc powodowi przysługuje obecnie pełnia praw z tytułu przynależności do pozwanego koła łowieckiego – zdaniem Sądu – nie może stanowić o tym, że w chwili wyrokowania interes ten nie istniał. Powód ma bowiem prawo domagać się usunięcia z obrotu prawnego bezprawnie nałożonej na niego – jak twierdzi – kary porządkowej. Zgodnie z § 155 Statutu Polskiego Związku Łowieckiego karę porządkową uważa się za niebyłą, a adnotację usuwa się z akt osobowych członka po okresie (...) lat od dnia jej orzeczenia, a w przypadku określonym w § 152 ust. 1 pkt (...) (zawieszenie w prawach wykonywania polowania na okres do roku) i 4(...) od jej odbycia. Oznacza to, że w przypadku powoda okres zatarcia kary wynosi (...) lata od chwili jej wykonania i w związku z tym kara zostanie uznana za niebyłą i usunięta z akt członkowskich dopiero 23 stycznia 2016 r.

Cywilnoprawny charakter stosunku członkostwa w stowarzyszeniu, a więc i w kole łowieckim decyduje o niedopuszczalności dowolności i całkowitej swobody w podejmowaniu przez organy stowarzyszenia – w tym przypadku koła łowieckiego – tak decyzji co do wykluczenia członka, jak również ukarania go karą porządkową. Ukazanie członka karą porządkową winno odbyć się w trybie i według zasad określonych w prawie łowieckim i Statucie

Polskiego Związku Łowieckiego, który został wydany na podstawie delegacji ustawowej (art. 32 ust. (...) i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie – tekst jednolity, Dz.U. z (...) r., poz. 1226). Rzeczą Sądu więc w tym postępowaniu było sprawdzenie, czy postawiony powodowi członkowi koła zarzut, będący podstawą ukarania go karą porządkową, był zgodny z rzeczywistym stanem rzeczy i czy mógł on stanowić statutową podstawę do ukarania karą porządkową.

Zgodnie z art. 152 Statutu (...) za dopuszczenie się przez członków zrzeszenia – osoby fizyczne – przewinień przeciwko przepisom prawa łowieckiego, Statutu, uchwałom organów zrzeszenia i koła mogą być stosowane kary porządkowe:

- 1) upomnienia,
- 2) nagany,
- 3) zawieszenia w prawach wykonywania polowania na okres do roku,
- 4) zawieszenia w prawach członka.

Przed wymierzeniem kary zarząd koła bądź zarząd okręgowy są obowiązane wysłuchać zainteresowanego lub umożliwić mu w inny sposób zajęcie stanowiska.

Poza sporem w okolicznościach niniejszej sprawy, był fakt wykonywania przez powoda polowania indywidualnego w dniach 12 i 13 listopada (...) r. Kwestią do wyjaśnienia i oceny przez Sąd pozostawał więc zarzut strony pozwanej, będący podstawą ukarania powoda, a mianowicie, czy powód nie miał prawa w dniach 12 i 13 listopada (...) r. wykonywać polowania indywidualnego z uwagi na wstrzymanie wykonywania polowania indywidualnego w tych dniach, ze względu na planowane polowanie dewizowe wyznaczone na dzień 17 listopada (...) r. – o czym powód został poinformowany.

Jako podstawę do wprowadzenia zakazu wykonywania polowania indywidualnego w tym czasie pozwane koło wskazało na uchwałę nr (...) Zarządu koła z dnia 22 września (...) r. w sprawie możliwości wprowadzenia zakazu wykonywania polowań indywidualnych przed polowaniami zbiorowymi.

W ocenie Sądu powyższa uchwała Zarządu jest nieważna, a więc nie ma mocy wiążącej dla członków koła i niezastosowanie się do niej przez powoda nie mogło stanowić podstawy do ukarania go karą porządkową w trybie § 152 Statutu (...).

Podstawowym prawem członka koła łowieckiego jest uzyskanie prawa wykonywania polowania.

Zgodnie z § 40 pkt 5 Statutu (...) członek koła ma prawo polować indywidualnie i zbiorowo na zasadach określonych prawem łowieckim oraz uchwałami walnych zgromadzeń. Oznacza to wprost, że kwestie dotyczące prawa, wykonywania polowania przez członka koła, więc i również wszelkie ograniczenia tego prawa mogą wynikać jedynie z prawa łowieckiego, tj. ustawy Prawo łowieckie lub przepisów wydanych na podstawie delegacji wynikającej z tej ustawy i takim paktem jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz.U. nr 61 poz. 548), wydane na podstawie art. 43 ust. (...) Prawo łowieckie bądź też z uchwały walnego zgromadzenia jako najwyższej władzy koła.

Mając na uwadze powyższe, należy skonstatować, iż powód wykonując polowanie w dniu 12 i 13 listopada (...) r. nie dopuścił się przewinienia przeciwko prawu łowieckiemu, Statutowi i uchwałom organów koła. Brak więc było podstawy do zastosowania przez Zarząd koła wobec powoda kary porządkowej w postaci zawieszenia w prawach wykonywania polowania za wykonywanie przez niego polowania w dniach 12 i 13 listopada (...) r., a przecież to za to powód został ukarany karą porządkową na mocy zaskarżonej uchwały Zarządu pozwanego K..

Wobec stwierdzenia przez Sąd, iż zaskarżona przez powoda uchwała Zarządu pozwanego koła łowieckiego została wydana z powołaniem się na nieważną uchwałę Zarządu koła, Sąd odstąpił od szczegółowego badania okoliczności

dotyczących wymierzenia powodowi przedmiotowej kary porządkowej, jako nieistotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w związku z art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i § 10 ust. 1 pkt 1 w związku z § 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) – tekst jednolity, Dz.U. z (...) r., poz. 490).